

Розділ 1

Чого від вас очікують?

Чого від вас очікують у цьому житті? Цікаве запитання, чи не так? Адже навіть якщо ви не можете зрозуміти, що саме *хотіли б* робити, ви, мабуть, знаєте напевно, чого від вас очікують інші.

Від мене очікували, що я буду типовою домогосподаркою, яка житиме зі своєю родиною по сусідству з батьками.

Здається, кожен, кого я запитувала, мав готову відповідь на це запитання:

«Очікували, що я працюватиму разом із батьком у друкарні».

«Я мала б вийти заміж за спадкового багатія й виховувати п'ятох чудових, розумних дітей у великому будинку на морському узбережжі».

«Батько хотів, щоб я став партнером у юридичній фірмі на Уолл-стрит або президентом банку чи корпорації, у будь-якому разі — якимось великим цабе».

«Я не повинна була перевершити своїх братів».

«Від мене очікували чогось особливого, але я ніколи не міг зрозуміти, чого саме».

Усередині кожного з нас приховано мовчазне послання, яке повідомляє про те, чого від нас очікують. Ми можемо ніколи його не озвучувати, можемо бунтувати проти нього й відмовлятися виконувати.

Однак якимось чином ми завжди знаємо, у чому воно полягає. І це послання має потужний вплив на те, як ми будемо власне жити.

А як ви відповісте на це запитання? Чого очікували від вас? Можливо, ви належите до тих щасливців на кшталт Пікассо, який завжди знав, що народжений стати художником. Ваше мовчазне послання може бути цінною порадою, що йде із глибин вашої душі, а може виявитися дезінформацією.

І якщо це таки дезінформація і ви далекі від того, щоб зрозуміти, за що хотіли б узятися, тоді справді болісно спостерігати за такими Пікассо, які завзято працюють і отримують від своєї роботи та свого життя справжнє задоволення. А ви думаєте: чому ж вам так не пощастило?

Ми всі зростаємо в родині, спільнотах та навіть культурах, які закидали нас посланнями щодо того, чого вони від нас хочуть. Іноді ці послання такі ж очевидні, як заклики на рекламних білбордах: «Вийди заміж», «Зароби грошей», «Купи власний будинок». В інших випадках вони приховані. Тихенько прокрадаючись усередину, вони, зрештою, залишаються назавжди. Вони ніколи не виходять назовні настільки, щоб ми могли їх добре роздивитися й відкинути або відкрито їх прийняти.

Хто каже, що ви не повинні братися за те, що робите? Зрештою, хто тоді каже, до чого ви маєте вдатися? Хто це каже?

Закликаю вас *конкретно* відповісти на це питання. Якщо ви хочете звільнитися від очікувань, що обмежують вас, і зрозуміти, чого ви справді прагнете, слід буде дуже точно й детально з'ясувати, як ви отримали ці послання та хто їх надіслав.

Наші сусіди, однокласники, може, учитель або тренер — кожен із цих людей заклав у нас певні ідеї. Але для більшості першим безжальним відправником таких послань була власна родина. Якщо ви належите до цієї більшості, значить, бажання сім'ї стосовно ваших життєвих планів настільки непохитно засіли десь у глибині свідомості, що навіть тепер ви невпинно ведете внутрішній монолог, звертаючись до них. Ви думаєте: «Так, тепер вони побачать!», або «Це їм сподобається», або «Боже, мабуть, їх засмучує те, що я роблю. Мені краще зателефонувати й поговорити». Те, чого хотіла ваша родина, мало вплив — гарний чи поганий — на все, що ви робили. *Навіть якщо ви вважали, що вам байдуже.*

Гаразд, а як саме було у вас? У який спосіб ви отримували послання від рідних?

Вони прямо казали, чого від вас очікують?

«Ти будеш лікарем. Усі в нашій сім'ї лікарі».

«Ти просто зобов'язаний стати бухгалтером і приєднатися до родинного бізнесу. Ми все життя спини не розгинали, аби збудувати фірму й відправити тебе до коледжу, тепер ти нам винний».

Чи вони діяли більш хитро? Може, вам недвозначно давали зрозуміти, за що ви не мали братися?

Джон А. прагнув зробити політичну кар'єру, але його батько, який завжди скаржився на втручання уряду в його бізнес, зневажав політиків. «Конгресмени, — говорив він, — зрадять вас і продадуть за безцінь, забувши про всі свої обіцянки».

Керол Д. хотіла стати акторкою. Коли їй виповнилося чотирнадцять років, за святковим столом вона оголосила про свою мрію, і вся її родина сказала: «Тобі ніколи це не вдасться — нікому не вдається. Забудь про це».

А може, ваша сім'я не говорила нічого *прямо*; натомість родичі чітко висловлювали свої бажання в розмовах про інших людей:

«Хіба це не сором, що дружина Білла заробляє набагато більше, ніж він сам?» (Якщо ви хлопчик, це означає, що вам треба буде дуже добре заробляти. Якщо дівчинка — значить, вам краще цього уникати.)

«Той хлопчина з родини Смітів здавався таким перспективним, а закінчилося все звичайнісінькою роботою з низькою платнею. А от син Джонсів добре влаштувався — купує і перепродує будинки та їздить повсюди на своєму шикарному мерседесі. І все це у двадцять сім років!» (Цілком зрозуміло, на кого з них ви маєте рівнятися.)

Можливо, вам узагалі нічого не говорили. Імовірно, послання, які ви отримували від рідних, були мовчазними, прихованими.

Ви просто «робили висновки».

У багатьох сім'ях кажуть: «Роби, що хочеш, аби ти тільки був щасливий». Але якщо ви зростали в родині, яких одна на тисячу, де ця фраза *справді* означає «робити те, що хочеш»,